

ИНФОРМАЦИЯ

Ново законодателно предложение на Европейската комисия за защитата на животните по време на транспортиране

На 7 декември 2023 г. Европейската Комисия прие:

1. Предложение за регламент на Съвета и Европейския парламент относно защитата на животните по време на транспортиране, който да замени Регламент (ЕО) № 1/2005 на Съвета¹ и
2. Предложение за Регламент на Европейския Парламент и на Съвета относно хуманното отношение към кучетата и котките и тяхното проследяване²

Резюме:

Специфичните разпоредби на предложенията за Регламенти се отнасят до следното:

Защитата на животните по време на транспортиране

Комисията предлага най-голямата реформа на правилата на ЕС за хуманно отношение към животните по време на транспортиране от 20 години, тъй като съществуващите правила на ЕС вече не отразяват настоящите реалности, най-новите научни достижения и съвети, целите за устойчивост и опасенията на гражданите за хуманното отношение към животните.

- Времето за дългите пътувания ще бъде съкратено, но се увеличава с един час продължителността на кратките пътувания.
- Запазват се изискванията, при дълги пътувания, животните да бъдат разтоварвани, хранени и поени.
- Увеличават се изискванията за транспорт по море и одобряването на специализираните кораби животновози и плавателните съдове тип „Ро-Ро“, използвани за транспортиране на животни.
- Специални правила ще се прилагат за животни за клане и за уязвими животни като неотбити теленца, бременни и новородени животни, кокошки носачки в края на периода на отглеждане.
- Минималното пространство за различните животни по време на транспортиране ще бъде увеличено и адаптирано към всеки вид животно, съгласно препоръките на ЕОБХ.
- Транспортирането при екстремни температури (както високи, така и ниски) ще подлежи на строги условия.
- Правилата за износ на живи животни от Съюза ще бъдат по-строги, включително по-добър контрол, за да се гарантира в по-голяма степен спазване на стандартите на ЕС за хуманно отношение до местоназначението в третата страна и специално одобрение на операторите, имащи право да изнасят живи животни.

¹ https://food.ec.europa.eu/animals/animal-welfare/animal-welfare-practice/animal-welfare-during-transport_en

² https://food.ec.europa.eu/animals/animal-welfare/animal-welfare-practice/welfare-dogs-and-cats_en?prefLang=bg

- Ще се използват в максимална степен цифровите инструменти за намаляване на административната тежест и за улесняване на прилагането на транспортните правила (напр. позициониране на превозни средства; централна база данни).

- Разширява се обхвата на Регламента и се определят стандарти за транспортирането на кучета и котки.

Хуманно отношение към кучета и котки

Новите правила за хуманно отношение и проследимост на кучета и котки ще установят за първи път единни стандарти на ЕС за отглеждане, настаняване и отношение към **кучета и котки в развъдници и магазини за домашни любимци, както и приюти.**

Проследяемостта на кучетата и котките също ще бъде подсилена чрез задължителна идентификация и регистрация в национални бази данни за борба с незаконната търговия. **Новото предложение не представя нови разпоредби за гражданите и собствениците на домашни любимци.** С него се цели единствено установяване на единни правила на ЕС за хуманно отношение към кучета и котки, които се развъждат или отглеждат с икономическа цел в развъдни стопанства, в магазини за домашни любимци, както и в приюти.

- За първи път ще се прилагат минимални стандарти за развъждането, отглеждането, грижата за и отношението към кучетата и котките в ЕС.

- Стриктни изисквания за проследимост и създаване на национална база данни, съвместима с базата данни на другите държави-членки.

- Публично достъпен уебсайт, на който може да се провери идентичността и регистрацията на продаваните кучета и котки.

- Вносът на кучета и котки следва да отговаря на еквивалентни стандарти за хуманно отношение.

- Приютите също трябва да спазват изискванията за идентификацията и регистрацията на кучета и котки. Все пак са предвидени редица изключения от разпоредбите, които няма да са необходими за приютите, отчитайки тяхната обществена роля и факта, че в повечето случаи това са организации с нестопанска цел, чиято дейността не се счита за икономическа по характер.

Инициатива „Европа без ценни кожи“

Комисията предлага и по-нататъшни стъпки в отговор на Европейската гражданска инициатива „Европа без ценни кожи“, която призовава за забрана в ЕС на отглеждането на животни за кожи и продажбата на продукти от ценни кожи на единния пазар.

Инициативата повдига важни въпроси за здравето на хората, животните и околната среда, които Комисията ще оцени, следвайки своя подход „Едно здраве“. Комисията вече възложи на ЕОБХ мандат за научно становище относно хуманното отношение към животните, отглеждани за кожа. Въз основа на този научен принос и на оценка на икономическите и социалните въздействия, Комисията трябва да предложи най-подходящите действия до март 2026 г.

Изложение:

В контекста на стратегията „От фермата до трапезата“ Комисията обяви намерението си да преразгледа законодателството на ЕС относно хуманното отношение към животните, включително относно хуманното отношение към животните по време на транспортиране. Това преразглеждане е част от работната програма на Комисията за 2023 г. Съществуващите правила на ЕС за транспортиране на животните датират от 1974 г. и имат за цел подобряване на хуманното отношение към животните и осигуряване на гладко функциониране на вътрешния пазар. Същите вече не успяват да отразят настоящата реалност, най-новите научни достижения и съвети, поставените цели за постигане на устойчивост или да легитимират

гражданските позиции, когато става въпрос за хуманно отношение към животните. Общите цели на предложението за нов регламент са:

- устойчиво земеделие и производство на храни;
- по-високо ниво на хуманно отношение към животните;
- доближаване изискванията за хуманно отношение към животните до най-новите научни доказателства;
- отговор на обществените очаквания;
- по-лесни за прилагане правила (включително чрез цифровизация);
- гарантиране на гладко функциониране на вътрешния пазар, както за селскостопански животни, така и за животни, транспортирани за други икономически цели.

По-конкретно, специфичните цели на това предложение са насочени към:

- намаляване на проблемите с хуманното отношение към животните, свързани с дълги пътувания и повторни разтоварване и товарене, с няколко периода на почивка;
- да се гарантира, че животните имат повече пространство при транспортиране;
- подобряване на условията за транспортиране на уязвими животни;
- избягвайте излагането на животните на екстремни температури;
- улесняване прилагането на правилата на ЕС за защита на животните, включително чрез цифровизация;
- по-добра защита на животните, изнасяни за страни извън ЕС.

Гражданите и неправителствените организации за хуманно отношение подкрепят ограничаване времето за пътуване и забрана на износа на животни за трети страни, като някои дори поддържат налагането на пълна забрана за транспорт, особено на уязвими животни. **Бизнес операторите, в частност производителите**, показват най-слаба подкрепа за ограничаване времето за пътуване. Повечето от тях подкрепят специфични за видовете изисквания, а не пълна забрана за транспортиране на определени категории животни. Операторите подчертават необходимостта от по-добро правоприлагане, а не от нови правила, и подкрепят използването на нови технологии за тази цел. **Националните органи** не подкрепят пълната забрана на износа на живи животни, но има широка подкрепа за въвеждането на по-строги мерки по отношение на неотбити и други уязвими животни, както и за въвеждане на максимално време за пътуване.

Що се отнася до новите технологии, въвеждането на цифрово приложение на ниво ЕС, за намаляване на административните разходи и улесняване на обмена на данни между държавите членки, като цяло среща подкрепа.

В предложението са взети предвид препоръките на Европейския орган за безопасност на храните (EFSA), особено по отношение на:

- ограничаване на времето за пътуване;
- увеличаване на площта,
- установяване на горни критични температури по време на транспортиране.

В резюме, новото предложение се отнася до следното:

1. Разширяване обхвата на Регламента, като се включват транспортирания от:

- място на заминаване в трета държава до място на местоназначение в Съюза;
- място на заминаване в Съюза до място на местоназначение в трета държава; и

- граничен контролен пункт на влизане в Съюза до изходна точка от Съюза, когато транспортът на животни преминава транзитно през територията на Съюза.

Въвеждат се изисквания и при транспортиране на животни за участие в обучения, изложби, състезания, културни събития, циркове, конен спорт и развлекателни дейности.

2. В определенията за:

- кратко пътуване продължителността се променя от 8 на 9 часа, съответно дългите пътуванията са над 9 часа;

- местоназначението, задължителният престой след разтоварване от 48 се увеличава на една седмица.

3. Въвежда/т се:

- правила относно процедурите по предоставяне, подновяване, спиране и отнемане на разрешения на организаторите и превозвачите на дълги пътувания на животни;

- задължения към организаторите на пътувания – да гарантират, че цялото пътуване от мястото на заминаване до мястото на местоназначение в Съюза или в трета държава, е в съответствие с регламента; да водят дневник на пътуването за дълги и кратки пътувания до трети страни, а не както до сега само за дълги пътувания със записи до изход от ЕС. Дневникът на пътуването включва потвърждение на резервация на контролен пункт, когато според планирането на пътуването вероятното време за пътуване надвишава 21 часа;

- разширени задължения към превозвачи, организатори, шофьори и придружители на животни с автомобилен или железопътен транспорт по време на транспорт и на мястото на дестинация, например проверка на животните поне на всеки 4,5 часа, за оценка на годността за транспортиране; при прехвърляне на животни от едно транспортно средство на друго;

- задължения за стопаните в събирателни центрове, контролни пунктове и местата на местоназначение за спазване на изискванията към годността за транспортиране;

- осигуряване на служител по хуманно отношение към животните на кораби за транспортиране на животни;

- времето на пътуване, периодите на почивка, интервалите на хранене и поене по време на дълги пътувания по шосе или железопътен транспорт на сухоземни животни, различни от домашни птици и зайци за цел, различна от клане, трябва отговарят на следните условия:

а) пътуването се състои от най-много две части, всяка от които не надвишава 21 часа, след което животните трябва да достигнат местоназначението. Изискването касае всички животни в обхвата на регламента, без разграничения по вид, както в действащия регламент (едри и дребни преживни – 29 часа в включен 1 час почивка, еднокопитни – 24 часа с поене на всеки 8 часа, свине – 24 часа). Новост е въвеждането на ограничение на броя на почивките, като може да има само една такава;

б) и двете части на пътуването включват периоди на почивка от най-малко 1 час след максимум 10 часа; по време на почивката животните остават на стационарните транспортни средства;

- максималното време за пътуване при превоз в контейнери се определя, както следва:

• 12 часа, включително време за товарене и разтоварване за пътувания, включително тези до кланица (до момента не се е вземало под внимание времето на натоварване или разтоварване); или

• максимално време за транспорт от 24 часа за пилета от всички видове домашни птици, ако е приключило в рамките на 48 часа след излюпване. В действащия регламент срокът след излюпване е 72 часа.

- транспортиране на сухоземни животни, различни от домашни птици и зайци за клане се извършва само на кратки пътувания - с продължителност до 9 часа. Дава се възможност, когато в рамките на Съюза от определено място на заминаване, в рамките на кратко пътуване, няма подходящи кланици, компетентният орган да издава разрешение за дълго пътуване до най-близката кланица, но не може да бъде по-дълго от 12 часа с включено време за товарене и разтоварване;

- (ново изискване) максималното време за транспорт на кокошки носачки в края на периода на снасяне е 10 часа с включено време за товарене и разтоварване;

- задължение при планирането организаторът да вземе под внимание прогнозата за времето, като се въвеждат специфични изисквания при транспортиране при 0°, -5° и над 30°C. Кучетата и котките се транспортират в отделение с температура между 20 и 25 °C и с влажност между 30 и 70%;

- изисквания за транспорт на животни от и към трети страни - организаторът осигурява сертифициращ орган, който да оцени първото пътуване до местоназначение в трета страна за издаване на сертификат за 5 години и да го оцени поне два пъти чрез проверки без предупреждение. Контролни пунктове в трети страни - периодите на почивка в трети страни се осъществяват само в контролни пунктове, сертифицирани от сертифициращ орган за съответствие с изисквания, еквивалентни на Регламент (ЕО) № 1255/97. Комисията одобрява списък със сертифицираните контролни пунктове в третите страни;

- въвеждане на животни в ЕС - превозвачите, които превозват животни до Съюза гарантират, че животните се транспортират в съответствие с регламента или при условия, признати от Съюза за еквивалентни на посочените; официалният здравен сертификат съдържа атестация от компетентния орган на мястото на тръгване удостоверяваща, че планирането на пътуването отговаря на изисквания, които са най-малко еквивалентни на регламента. За дълги пътувания, компетентният орган на мястото на тръгване в третата страна преди заминаването, преглежда и одобрява дневника на пътуването в системата TRACES.

г) площта при гъстотата на натоварване е увеличена и са приложени по-детайлни таблици, в сравнение с действащия регламент (по-голям обхват за тегло, разделен на по-малки „стъпки“).

4. Не са годни за транспортиране:

- бременни женски индивиди, за които 80 % или повече от очакваното времетраене на бременността вече е отминало, или женски индивиди, които са се родили през предходната седмица. В действащия регламент ограничението е до 90 %;

- (ново изискване) телета на възраст под 5 седмици и тегло под 50 kg;

- прасенца, агнета или ярета на възраст под 3 седмици, освен ако не се транспортират на по-малко от 100 км. В действащия регламент възрастта е под 1 седмица;

- кучета и котки на възраст под 12 седмици. В действащия регламент възрастта е 8 седмици;

- (ново изискване) зайци на възраст под 48 часа.

Обобщение и въздействие:

Като обобщение може да се каже, че България подкрепя усилията на Комисията за подобряване на изискванията за хуманно отношение към животните по време на транспортиране. Въвеждането на новите изисквания на регламента, като се вземе предвид и оценката на въздействието, **ще натовари финансово и технически бизнеса и превозвачите** с увеличаване на производствените разходи, предвид това, че:

- площите за животни в транспортните средства се увеличават и адаптират според вида им;

- намалява като цяло времетраенето на транспортирането;
- изискванията за износ на живи животни от ЕС ще бъдат повишени;
- увеличава се контролът, с цел по-добро съответствие със стандартите на ЕС за хуманно отношение,
- установяване на правила при транспорт на кучета и котки.

Така ще бъдат превозвани по-малък брой животни, което ще окаже влияние върху търговията с тях, конкурентоспособността в международен план и продоволствената осигуреност на населението.

Получени са вече реакции от браншови организации с изразени опасения за фалити на голяма част от българските производители, предвид предлаганите промени в продължителността на пътуването при транспортиране на птици и зайци в контейнери, както и относно възможностите за транспорт на еднокласни полети.

Не са напълно ясни разходите за извършване на официалният контрол по новите правила, като тяхното изчисляване следва да бъде извършено с цел ясно планиране и готовност за прилагане на разпоредбите на регламента.

Предвид изложеното, нужно е балансиран подход между въвежданите мерки и стандарти, и запазване съществуването и развитието на засегнатите страни, с цел защита на животновъдния сектор и продоволствена осигуреност на населението.

Източници:

Европейска комисия; https://food.ec.europa.eu/animals/animal-welfare/evaluations-and-impact-assessment/revision-animal-welfare-legislation_en;

https://food.ec.europa.eu/animals/animal-welfare_en

Министерство на земеделието и храните на България

Постоянно представителство на Р. България за Европейския съюз

Други научни становища и актуална информация от областта на здравето, хуманното отношение и благосъстоянието на животните, антимикробната резистентност, както и оценка на риска по цялата хранителна верига може да намерите на сайта на Центъра за оценка на риска по хранителната верига:

<http://corhv.government.bg/>

<http://corhv.government.bg/?cat=27>

<http://corhv.government.bg/?cat=71>

Може да се запознаете с допълнителна информация, в която ЦОРХВ проследява във времето развитието на прегледа на законодателството за хуманно отношение към животните:

Нови становища на ЕОБХ за хуманно отношение към животните – млекодайни говеда и патици, гъски и пъдпъдъци във фермите 2023 г.

<https://corhv.government.bg/%D0%94-%D0%A0-%D0%9C%D0%90%D0%94%D0%9B%D0%95%D0%9D-%D0%92%D0%90%D0%A1%D0%98%D0%9B%D0%95%D0%92%D0%90-%D0%98%D0%9D%D0%A4%D0%9E%D0%A0%D0%9C%D0%90%D0%A6%D0%98%D0%AF:-%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8-%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%89%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D0%95%D0%9E%D0%91%D0%A5-%D0%B7%D0%B0-%D1%85%D1%83%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D0%BE-%D0%BE%D1%82%D0%BD%D0%BE%D1%88%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D0%B5-n-27-2182>

Нови становища на ЕОБХ за хуманно отношение към животните 2022 – 2023 г.

<https://corhv.government.bg/%D0%94-%D0%A0-%D0%9C%D0%90%D0%94%D0%9B%D0%95%D0%9D-%D0%92%D0%90%D0%A1%D0%98%D0%9B%D0%95%D0%92%D0%90:-%D0%98%D0%9D%D0%A4%D0%9E%D0%A0%D0%9C%D0%90%D0%A6%D0%98%D0%AF:-%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8-%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%89%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D0%95%D0%9E%D0%91%D0%A5-%D0%B7%D0%B0-%D1%85%D1%83%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D0%BE-%D0%BE%D1%82%D0%BD%D0%BE%D1%88%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D0%B5-n-27-2163>

Обобщил информацията:

Д-р Мадлен Василева

Център за оценка на риска по хранителната верига

15.12.2023 г.